

## Členství v politických stranách: vnitrostranická demokracie, vyloučení a právní ochrana

Institut pro německé a evropské právo politických stran pořádal ve dnech 31. 3. až 1. 4. 2000 další z řady vědeckých konferencí, věnovaných problematice práva politických stran.

Zvoleným tématem byla tentokrát vnitrostranická demokracie a právní ochrana členství v politických stranách. Vzhledem ke skutečnosti, že současné Německo dnes žije pod velkým dojmem skandálu CDU ohledně jejího financování, se však organizátoři konference při její přípravě snažili zohlednit i aktuální vývoj financování politických stran. Dilema dnešních dnů v tomto směru lze zjednodušeně charakterizovat otázkou: došlo ke zmíněnému skandálu v důsledku nedostatečné (popř. chybné) právní úpravy nebo pouze selháním některých politiků, kteří stávající právní úpravu nebyli ochotni respektovat? Dlužno říct, že názory na tuto otázku se – během oficiálního jednání i v rámci neformálních rozhovorů – velmi lišily. Padaly totiž i zcela konkrétní návrhy na změnu zákonné úpravy (např. úplný zákaz přijímání darů od právnických osob, snížení povinné hranice publikovaných darů, zpřísnění sankcí apod.), nicméně zároveň panovala široká shoda v tom, že CDU zcela zjevně a zásadním způsobem porušila stávající zákonnou úpravu.

První blok příspěvků představovala již tradičně vystoupení aktivních politiků. V jeho rámci hovořil H. Beerfeltz (spolkový tajemník FDP), E. Brok (poslanec Evropského parlamentu za SPD), M. Vesper (místopředseda zemské vlády Severního Porýní – Vestfálska, Svaz 90/Zelení) a konečně I. Ettig – Danielmeier (hlavní ekonomka SPD). Diskusi řídil známý politolog U. von Alemann a nutno spravedlivě říci, že její účastníci se nevyhýbali kontroverzním tématům a hovořili značně otevřeně. Je jen škoda, že tohoto bloku, obecně nazvaného „Finanční dimenze vnitrostra-

nické demokracie“, se neúčastnil rovněž některý z politiků CDU. Dlužno dodat, že k tomuto „nedostatku“ nedošlo vinou organizátorů konference.

Druhá část konference byla věnována otázkám vnitrostranické demokracie a v jejím rámci vystoupili R. Wahl (Freiburg), T. Streit (Hagen) a V. Šimíček (Brno). Za řízení prostřednictvím C. Grewe (Štrasburk) se jednotliví referenti zabývali problémy vnitrostranické demokracie (např. otázkou vnitrostranické demokracie uvnitř stran, kontrolou stranického aparátu, vnitrostranickým rozhodčím řízením apod.) a zejména se snažili o nalezení optimálního vztahu mezi ústavní a zákonnou úpravou těchto otázek na straně jedné a přiměřenou mírou vnitrostranické autonomie na straně druhé, což lze označit nejen za specifický „německý problém“.

V pořadí třetí panel byl zaměřen na otázky disciplinárních prostředků a vyloučení člena strany. Referenty byli tentokrát R. Streinz (Bayreuth), P. Ridola (Řím) a M. Stelzer (Vídeň) a diskusi řídil U. Battis (Hagen). Zvláštní pozornost věnovali jednotliví přednášející především otázce soudního přezkumu rozhodnutí ve věcech členství, tzn. otázce přijímání do strany a vyloučení z ní a také ostatních vztahů, z členství vyplývajících. Podobnou problematikou („Právní ochrana členství“) se zabýval také čtvrtý blok referátů, jehož se účastnil T. Kerssenbrock (Kiel), Y. Doublet (Paříž) a V. Gikas (Athény) za předsednictví D. Schefolda (Brémy).

Výsledky jednání celé konference brilantně shrnul a nad některými obecnějšími východisky se v závěrečné přednášce, nazvané „Hranice a možnosti právního vytváření politického procesu“, zamyslel D. Grimm (Berlín).

Osobně pokládám tuto konferenci za velmi zajímavou a přínosnou, a to jak z hlediska obecnějších teoretických poznatků, tak zejména s přihlédnutím ke komparativním aspektům zkoumané problematiky. Jednání celé konference bylo natočeno na videokazety, jež by měly být k dispozici pro televizní vysílání

WDR a také pro studijní účely. Organizátoři rovněž plánují vydání sborníku z této konference.

*Vojtěch Šimíček*

## Asocialita a antisocialita mladých lidí

Ve dnech 5. – 7. dubna 2000 se konal každoroční seminář sekce sociální patologie Masarykovy české sociologické společnosti. Ústředním tématem letošního semináře, pořádaného v Zátoni u Českého Krumlova, byla „Asocialita a antisocialita mladých lidí“. Odborná diskuse sociologů, kriminologů, psychologů, právníků a odborníků z praxe byla orientována jak na organické rozpracovávání teoretických otázek asociality a antisociality, tak na shrnutí zkušeností z praktického působení nástrojů a institucí boje s protispoločenskými jevy.

První jednací den zahájil svým příspěvkem J. Buriánek. V návaznosti na déletrvající výzkumný projekt se věnoval otázkám kriminogenních postojů a relativní sociální deprivace. Hovořil především o negativních momentech vztahů na pracovišti, o šikaně, úplatcích a pomluvách a o celospolečenských souvislostech těchto nepříznivých jevů.

S tématem „Kriminogenní faktory v životě společnosti“ vystoupil M. Cejp, jehož předmětem zájmu jsou dlouhodobě otázky organizovaného zločinu. Tentokrát svou pozornost obrátil k nejnižším úrovním organizovaného zločinu, sycených účastí mladých lidí.

Následovalo vystoupení M. Kincla k tématu „Asocialita jako způsob života“. Bylo věnováno subjektivním i objektivním faktorům rozvoje české kultury v porevoluční realitě. Především divadlo referující představil jako prostředek psychické sublimace, nedocenený při práci s mladými lidmi.

Jako první z pedagogů Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně vystoupili M. Večeřa a K. Kuhnová. M. Večeřa provedl nejprve historický a teoretický exkurz do termi-

nologie asociálního a antisociálního chování v sociologii. Následně uvedl do souvislosti právně axiologické a postmoderní pohledy na otázky nalézání pravdy a na asociální a antisociální projevy chování. K. Kuhnová se zabývala zvláštnostmi formování individuálních postojů k právu v tzv. spaciálním období (to je asi mezi 16 a 22 rokem) života člověka.

M. Urbanová vystoupila s referátem „Sociální anomie jako důsledek asociálního a antisociálního chování“. Nejprve pohovořila o historii termínu anomie v sociologických teoriích, dále upozornila na problém narůstající nevšimavosti k potřebám druhých a na obecný nezájem o prosociální chování.

P. Hungr se ve svém vstupu nazvaném „Poznámky k podnikatelským aktivitám mladých lidí“ zabýval legálním, pololegálním a nelegálním podnikáním mladých podnikatelů. Toto vystoupení, obsahující bohatý řetězec tezí k této naléhavé tématice, poskytlo mnoho podnětů k výstavbě syntetického obrazu dnešní podnikatelské etiky.

J. Drlík pohovořil k trampingu a jeho charakteristikám na počátku 21. století. Jak uvedl, přes jistý posun trampingu k „póze“ je trampingu i dnes protikonzumním postojem řady lidí (např. nezaměstnaných).

Středeční večerní program semináře byl věnován příspěvkům odborníků z praxe. R. Macháčková seznámila přítomné se zásadními momenty projektů v SRN, orientovaných na pomoc obětem domácího násilí a proti obchodu se ženami. Konkrétně hovořila o situaci v Berlíně, kde tato opatření pomohou ročně asi tisícovce klientek.

Násilím vůči ženám se zabývala i Z. Bednářová, která pohovořila o občanském sdružení AKORUS (psychosociální centrum pro ženy), založeném v roce 1998 v Praze 9. Za příznivé zkušenosti z jeho dosavadního působení označila realizaci opatření jako jsou možnost anonymního bydlení pro týrané ženy, možnost jejich rekválifikace a další.

S. Jabůrek příspěvkem „Čo bolo, to bolo“ poukázal na trendy posledního decennia ne-